



วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เป็น การศึกษาบทบาทของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ตามทัศนะของ บุคคล 4 กลุ่ม คือ เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอน และ นักศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1. การศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4

ขั้นที่ 2 การศึกษาและสำรวจประชากรเพื่อสุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 การสร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4

ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 จากผลงานการวิจัย ตำรา เอกสาร วารสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้และเป็นแนวทางในการวางแผนงานวิจัย

การศึกษาและสำรวจประชากรเพื่อสุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1.1 เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน เฉพาะผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทั้งระดับบริหารและระดับปฏิบัติการ

ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กองปฏิบัติการ และกองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน

1.2 ผู้บริหารของโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3 ผู้สอนที่สอนในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ของโรงเรียนผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.4 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. การสุ่มตัวอย่างประชากร มีวิธีการดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้ขอความกรุณาจากหัวหน้างานแต่ละงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กองปฏิบัติการ และกองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน ช่วยคัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 จากบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, อัครสำเนา) ได้เจ้าหน้าที่ที่ทำงานทางต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องคือ ผู้ที่ทำการนิเทศการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ผู้ที่ทำการอบรมผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ผู้ที่ติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 และผู้ที่ดำเนินการในการอนุญาตให้โรงเรียนเปิดสอน การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ซึ่งต้องติดตามการดำเนินงาน ดังนั้นได้จำนวนเจ้าหน้าที่รวมทั้งสิ้น 36 คน จึงได้ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สำรวจรายชื่อโรงเรียนที่เปิดหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉพาะที่เป็นฆราวาส ได้จำนวน 100 โรงเรียน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กองปฏิบัติการ, อัครสำเนา) มีรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก ก ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่ม คือ ผู้บริหารผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ ตามรายละเอียดต่อไปนี้

2.2 ผู้บริหาร ในแต่ละโรงเรียนมีผู้บริหารซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน เมื่อจำนวนโรงเรียน 100 โรงเรียน ได้ผู้บริหารจำนวน 100 คน ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

2.3 ผู้สอน จากการสำรวจข้อมูลปรากฏว่ามีผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1423 คน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กองปฏิบัติการ, อัครสำเนา) จึงได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้คือ

2.3.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยประมาณจาก

Table For Determining Sample Size from a Given Population

(Krejcie Morgan 1970 : 607-610)

เมื่อประชากร 1,500 คน ที่ระดับ

ความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร 306 คน

2.3.2 วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวน 100 โรงเรียน ให้ได้โรงละ 4 คน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

2.4 นักศึกษาผู้ใหญ่ จากการสำรวจข้อมูลปรากฏว่ามีนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 20,902 คน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กองปฏิบัติการ, อัครสำเนา) จึงได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้ คือ

2.4.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยประมาณจาก

Table For Determining Sample Size from a Given Population

(Krejcie Morgan 1970 : 607 - 610)

เมื่อประชากร 30,000 คน ที่ระดับ

ความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร 379 คน

2.4.2 วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยสำรวจจำนวนห้องเรียนของหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ปรากฏว่ามีจำนวน 548 ห้องเรียน (กรมการศึกษา นอกโรงเรียน กองปฏิบัติการ, อัครสำเนา) แต่เนื่องจากข้อมูลที่ได้เป็นจำนวนห้องเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2524 และเป็นข้อมูลที่ไม่ได้ระบุจำนวนห้องเรียนของแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยจึงได้ติดต่อสอบถามไปทุกโรงเรียนเพื่อสำรวจจำนวนห้องเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 ได้จำนวนทั้งสิ้น 722 ห้องเรียน มีรายละเอียด ในภาคผนวก ก จึงได้สุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่จากทุกห้องเรียน ๆ ละ 1 คน ได้จำนวนทั้งสิ้น 722 คน

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 1,258 คน โดยมีจำนวนจำแนกตาม
ประเภท ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง ประชากร
เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน	36	36
ผู้บริหาร	100	100
ผู้สอน	1,423	400
นักศึกษาผู้ใหญ่	20,902	722
รวม	22,461	1,258

การสร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอน
การศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน
ผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษานอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตาม
ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทางทฤษฎี หลักการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน
การสอนผู้ใหญ่ เอกสารคู่มือการอบรมผู้สอนการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4
และงานวิจัยต่าง ๆ ปรากฏว่า บทบาทของผู้สอนควรประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

- 1.1 บทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.2 บทบาทด้านการประเมินผลการเรียนการสอน
- 1.3 บทบาทด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา

2. รวบรวมข้อมูลควยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา วารสาร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน คณาจารย์ที่สอนการศึกษานอกระบบโรงเรียน และนักศึกษابริญาโทที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา และการศึกษานอกระบบโรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ไ้มาประมวลเป็นหลักในการสร้างชอกระทง (Item) ในแบบสอบถามตามบทบาทในแต่ละคานของผู้สอนการศึกษามัธยมศึกษาแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 รวมบทบาททั้ง 3 คาน ไ้ชอกระทงทั้งสิ้นจำนวน 52 ชอ

3. นำชอกระทงในแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานการศึกษามัธยมศึกษา หรืองานการศึกษานอกระบบโรงเรียน จำนวน 11 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาชอกระทงในแบบสอบถามว่ามีความตรงตามเนื้อหาแต่ละครอบคลุมเนื้อหาเพียงใด เป็นรายชื่อ ตลอดจนพิจารณาสำนวนภาษาที่ใช้ ทั้งนี้ได้ใช้เกณฑ์การตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยจำนวน 9 ท่าน (ร้อยละ 80) ที่ตอบว่าเหมาะสม เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกชอกระทงนั้นไว้ใช้ในแบบสอบถาม ส่วนสำนวนภาษาที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามขอเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และตามที่ผู้วิจัยเห็นสมควร

4. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงทั้งคานเนื้อหาและภาษาสำนวน ตามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้นจึงได้แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนการศึกษามัธยมศึกษาแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 44 ชอ

5. จัดรูปแบบของแบบสอบถามโดยจัดทำเป็น 3 ฉบับ ดังนี้คือ

- ฉบับ ก. สำหรับเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- ฉบับ ข. สำหรับผู้บริหาร และผู้สอน
- ฉบับ ค. สำหรับนักศึกษามัธยมศึกษา

แบบสอบถามแต่ละฉบับมี 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลบางประการของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ โดยถามเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

ฉบับ ก. ถาม 5 ข้อ ในเรื่อง เพศ, อายุ, ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน
เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่, วุฒิทางครู, จำนวนครั้งในการตรวจเยี่ยมโรงเรียน

ฉบับ ข. ถาม 8 ข้อ ในเรื่อง เพศ, อายุ, ตำแหน่งในปัจจุบัน, ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนผู้ใหญ่, ประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรม, ความรู้ที่ได้รับจากวิทยากรในการอบรม, ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติในการอบรม

ฉบับ ค. ถาม 5 ข้อ ในเรื่อง เพศ, อายุ, ระดับการศึกษาในปัจจุบัน, อาชีพ, ความมุ่งหมายในการเข้ามาเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบ
เบ็คเสร์จระดับที่ 3-4 ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 เป็นข้อกระทง (Item) ที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) โดยในแต่ละข้อกระทงให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงทัศนะ 2 ครั้ง
คือ ครั้งแรกให้แสดงทัศนะต่อบทบาทที่ผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3-4
ควรปฏิบัติ ส่วนครั้งที่สอง ให้แสดงทัศนะต่อบทบาทที่ผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ
ระดับที่ 3-4 ได้ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน

มาตราส่วนประมาณค่าที่ใช้ ผู้วิจัยให้หน้าหนังกดังนี้ คือ

- | | | |
|--------------|---------|--|
| ระดับคะแนน 1 | หมายถึง | ผู้สอนควรปฏิบัติที่น้อยที่สุด หรือปฏิบัติจริงที่น้อยที่สุด |
| ระดับคะแนน 2 | หมายถึง | ผู้สอนควรปฏิบัติที่น้อย หรือ ปฏิบัติจริงที่น้อย |
| ระดับคะแนน 3 | หมายถึง | ผู้สอนควรปฏิบัติปานกลาง หรือ ปฏิบัติจริงปานกลาง |
| ระดับคะแนน 4 | หมายถึง | ผู้สอนควรปฏิบัติมาก หรือ ปฏิบัติจริงมาก |
| ระดับคะแนน 5 | หมายถึง | ผู้สอนควรปฏิบัติมากที่สุด หรือ ปฏิบัติจริงมากที่สุด |

แบบสอบถามตอนที่ 2 ตามลักษณะที่ 1 นี้ มีจำนวน 44 ข้อ โดยแบ่งเป็น
3 ด้าน ดังนี้

- | | | |
|-----|-----------------------------------|--------------|
| 1.1 | ด้านกาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน | จำนวน 23 ข้อ |
| 1.2 | ด้านกาประเมินผลการเรียนการสอน | จำนวน 11 ข้อ |
| 1.3 | ด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษา | จำนวน 10 ข้อ |

ลักษณะที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในแต่ละด้าน

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับเจ้าหน้าที่กรมการศึกษา นอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) (ประคอง กรรมสุต, 2525 : 52)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ α = ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ

S_i^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Variance of a single item)

S_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

n = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

เมื่อคำนวณแล้วได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามดังนี้คือ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามบทบาทที่คาดหวังของผู้สอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 เท่ากับ 0.94

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้สอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 เท่ากับ 0.94

แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความเที่ยงสูงอย่างเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป (ดูการคำนวณในภาคผนวก ข.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ท่านเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้ยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงเจ้าหน้าที่ทุกคน โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถามไปด้วยตนเอง เมื่อได้มอบให้กับเจ้าหน้าที่แต่ละคนแล้วได้ขอรับข้อมูลคืนภายใน 1 สัปดาห์ต่อมา ในการเก็บข้อมูลนี้ผู้วิจัยได้คิดตามถึง 3-4 ครั้ง จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 36 ฉบับ ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์ถูกต้องจำนวน 32 ฉบับ

2. ท่านผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากภาควิชาวิจัยการศึกษาถึงผู้อำนวยการกองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงผู้บริหารของโรงเรียนผู้ใหญ่ ตามที่ผู้วิจัยได้สำรวจไว้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 โรงเรียน และเนื่องจากการเก็บข้อมูลเป็นช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 คือระหว่าง 25 กุมภาพันธ์ ถึง 31 มีนาคม 2526 ซึ่งเป็นระยะที่โรงเรียนผู้ใหญ่ใกล้จะถึงเวลาสอบและปิดภาคเรียน ประกอบการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนผู้ใหญ่ทุกโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงต้องมีผู้ช่วยวิจัยในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้แนะนำวิธีการและขั้นตอนในการเข้าเก็บข้อมูลให้ทุกคนได้ทราบเพื่อจะได้ดำเนินการเป็นรูปแบบเดียวกัน ขั้นตอนในการเก็บข้อมูลมีดังนี้คือ

2.1 ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากกองปฏิบัติการกรมการศึกษานอกโรงเรียน ไปถึงผู้บริหารของโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูล พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูลให้ผู้บริหารทราบ

2.2 ดำเนินการแจกแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียนโดยแบ่งประเภทของการเก็บข้อมูลดังนี้คือ

ประเภทที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหาร : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้แจกแบบสอบถามแก่ผู้บริหารโรงเรียนละ 1 ชุด พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดให้ทราบ

ประเภทที่ 2 ได้แก่ ผู้สอน : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้แจกแบบสอบถามแก่ผู้สอนโรงเรียนละ 4 ชุด โดยการสุ่มแบบง่าย คือ เมื่อไปถึงโรงเรียนและได้พบกับผู้สอนที่มาทำการสอนในวันนั้นก็ได้แจกแบบสอบถามให้ครบจำนวน 4 คนตามที่ต้องการ พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดให้ทราบ

ประเภทที่ 3 โคนักศึกษาผู้ใหญ่ : ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้แจกแบบสอบถามทุกห้องเรียน ห้องเรียนละ 1 คน โดยการสุ่มแบบง่าย คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ขออนุญาตอาจารย์ที่สอนในแต่ละห้องและเลือกนักศึกษาในห้องละ 1 คน แล้วมอบแบบสอบถามพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดให้ทราบ

ทั้งนี้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้นัดขอรับแบบสอบถามคืนในวันรุ่งขึ้น แต่ต้องติดตามเก็บข้อมูลบางโรง 3-5 ครั้ง

ในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนผู้ใหญ่ปรากฏว่ามีจำนวน 12 โรง ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยไม่สามารถทำการเก็บข้อมูลได้ เนื่องจาก 3 กรณี คือ

- กรณีที่ 1 เป็นโรงเรียนผู้ใหญ่ในเรือนจำ
- กรณีที่ 2 โรงเรียนที่หยุดทำการสอนชั่วคราว
- กรณีที่ 3 โรงเรียนได้ปิดภาคเรียนแล้ว (ดูรายชื่อโรงเรียนในภาค

ผนวก ก.)

ดังนั้น จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 100 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,222 ฉบับ ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์ถูกต้อง จำนวน 1,067 ฉบับ ดังปรากฏรายละเอียดตามประเภทของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประเภทที่ 1 ผู้บริหาร ส่งแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 88 ชุด

ประเภทที่ 2 ผู้สอน ส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์จำนวน 347 ชุด

ประเภทที่ 3 นักศึกษาผู้ใหญ่ ส่งแบบสอบถามจำนวน 722 ชุด ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์จำนวน 632 ชุด

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปและได้รับกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 4 กลุ่ม คือ เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอน และ

นักศึกษาผู้ใหญ่ ผู้วิจัยได้จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนสมบูรณ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนสมบูรณ์	คิดเป็นร้อยละ (%)
เจ้าหน้าที่กรมการศึกษา นอกโรงเรียน	36	32	88.88
ผู้บริหาร	100	88	88.00
ผู้สอน	500	347	86.75
นักศึกษาผู้ใหญ่	722	632	87.53
รวม	1,258	1,099	87.36

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เป็นสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาการร้อยละของแต่ละรายการ

2. ข้อมูลที่เป็นทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน คือ

2.1 ศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้สอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยการใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้นำหนักคะแนนของแต่ละช่วงความคิดเห็น ดังนี้

- 4.50-5.00 ถือว่า ควรปฏิบัติมากที่สุด หรือ ปฏิบัติมากที่สุด
 3.50-4.49 ถือว่า ควรปฏิบัติมาก หรือ ปฏิบัติมาก
 2.50-3.49 ถือว่า ควรปฏิบัติปานกลาง หรือ ปฏิบัติปานกลาง
 1.50-2.49 ถือว่า ควรปฏิบัติน้อย หรือ ปฏิบัติน้อย
 1.00-1.49 ถือว่า ควรปฏิบัติน้อยที่สุด หรือ ปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้สอนการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอนและนักศึกษานักเรียน โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเมื่อพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรที่นำมาศึกษามีทัศนะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ก็จะทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบของเซฟเฟ

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้สอนการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษานักเรียนด้วยการเปรียบเทียบทัศนะ ในแต่ละกลุ่มที่ละกลุ่ม โดยทดสอบค่าที (t-test)

สำหรับในคำถามปลายเปิดซึ่งเป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในแต่ละด้าน ผู้วิจัยจะสรุปรวมและเสนอในรูปแบบบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังกล่าว ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติและนำผลการทดสอบทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย